LATVIJAS PERMAKULTŪRAS BIEDRĪBAS

DARBĪBAS STRATĒĢIJA

2026.–2028. GADAM

Izstrādāta un pieņemta par labu esam Latvijas Permakultūras biedrības kopsapulču laikā 2024. gada 30. novembrī un 2025. gada 29. novembrī.

Mārupe, 2024 un Ikšķiles pagasts, 2026

1. Stratēģijas mērķis un darbības periods

Latvijas Permakultūras biedrības (turpmāk – LPB) darbības stratēģija nosaka biedrības attīstības virzienus, prioritātes un sasniedzamos rezultātus laikposmam no 2026. gada 1. janvāra līdz 2028. gada 31. decembrim. Stratēģija kalpo par pamatu ikgadējo darba plānu, projektu, partnerību un interešu pārstāvības aktivitāšu veidošanai.

Stratēģiskais nodoms: palīdzēt uzlabot Latvijas lauku reģionos dzīvojošo ģimeņu dzīves līmeni, izglītojot par dabai draudzīgu saimniekošanu, veidojot lokālas savstarpējā atbalsta un sadarbības kopas un ietekmējot valsts un pašvaldību regulējošos dokumentus.

2. Organizācijas identitāte

2.1. Misija

Veicināt dabai un cilvēkam draudzīgu saimniekošanu Latvijā, stiprinot cilvēku zināšanas, praktiskās prasmes, savstarpējo sadarbību un līdzdalību tādu lēmumu pieņemšanā, kas ietekmē lauku teritoriju ilgtspēju un dzīves kvalitāti.

2.2. Vīzija 2028. gadam

LPB ir spēcīga, kompetenta un reģionāli pārstāvēta pilsoniskās sabiedrības organizācija. Tās biedri un eksperti palīdz lauku ģimenēm izmantot ilgtspējīgas saimniekošanas risinājumus, visos Latvijas reģionos darbojas savstarpējā atbalsta kopas, bet biedrības pieredze un priekšlikumi tiek ņemti vērā valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanā.

2.3. Pamatvērtības

- Rūpes par zemi – augsnes, ūdens, bioloģiskās daudzveidības un citu dabas resursu saudzēšana.
- Rūpes par cilvēkiem – droša, cieņpilna, iekļaujoša un savstarpēji atbalstoša kopiena.
- Godīga resursu izmantošana – dalīšanās ar zināšanām, prasmēm un pārpalikumiem.
- Praktiska rīcība – mācīšanās darot, izmēģinot, izvērtējot un pilnveidojot.
- Sadarbība – partnerība starp biedriem, kopienām, NVO, ekspertiem, pašvaldībām un valsts institūcijām.
- Atbildība un laba pārvaldība – caurskatāma lēmumu pieņemšana, ilgtspējīga finanšu vadība un vienlīdzīga attieksme.

3. Situācijas raksturojums

Lauku reģionos dzīvojošām ģimenēm nozīmīga ir spēja saimniekot ekonomiski, videi draudzīgi un noturīgi pret ārējiem satricinājumiem. Vienlaikus iedzīvotāji bieži dzīvo izklaidus, ikdienā sastopas ar ierobežotu zināšanu, praktiskā atbalsta un sadarbības partneru pieejamību, kā arī nepietiekamām iespējām kopīgi formulēt un pārstāvēt savas intereses.

LPB kopš 2011. gada apvieno permakultūras praktiķus, teorētiķus un aktīvistus. Biedrības pieredze ietver izglītojošus seminārus un praktiskās darbnīcas, sēklu maiņas un lološanas pasākumus, talkas, saimniecību pieredzes apmaiņu, Permakultūras festivālu un dalību konsultatīvajās padomēs. 2026. gadā biedrībā ir 285 biedri. Šī pieredze rada pamatu mērķtiecīgai reģionālo kopu, ekspertu tīkla un interešu pārstāvības attīstībai.

3.1. Galvenās attīstības vajadzības

- padarīt praktiskas zināšanas par dabai draudzīgu saimniekošanu pieejamākas lauku ģimenēm visos Latvijas reģionos;
- palielināt biedru spēju patstāvīgi organizēt vietējās aktivitātes un savstarpējo palīdzību;
- uzturēt un vairot ekspertu kompetenci biedrībai būtiskajās tematiskajās jomās;
- izveidot noturīgu reģionālu sadarbības struktūru Vidzemē, Zemgalē, Latgalē un Kurzemē;
- sistemātiski apkopot biedru un lauku ģimeņu vajadzības un pārvērst tās pamatotos priekšlikumos valsts un pašvaldību institūcijām;
- stiprināt biedrības cilvēkresursus, biedru iesaisti, komunikāciju un finansiālo ilgtspēju.

4. Stratēģiskais mērķis

Mērķis līdz 2028. gada beigām: stiprināt lauku ģimeņu zināšanas, praktiskās prasmes un savstarpējās sadarbības spējas dabai draudzīgā saimniekošanā, vienlaikus izveidojot reģionāli pārstāvētu, vismaz 350 biedru lielu LPB un palielinot tās spēju pārstāvēt sabiedrības intereses valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanā.

5. Stratēģiskie rīcības virzieni

5.1. Lauku ģimeņu izglītošana un praktisko prasmju attīstība

LPB nodrošinās pieejamas izglītojošas un praktiskas aktivitātes, kas palīdz lauku ģimenēm uzlabot resursu izmantošanu, pašnodrošinājumu, saimniecību noturību un dzīves kvalitāti.

- lekcijas, semināri, meistarklases, demonstrējumi un pieredzes apmaiņas vizītes Latvijas reģionos;
- praktiskas mācības saimniecībās un kopienās, sasaistot teoriju ar dalībnieku vajadzībām;
- mācību materiālu un digitāla satura veidošana un publiskošana;
- dalībnieku virzīšana no sākotnējās intereses uz praktisku darbību, brīvprātīgo darbu un dalību LPB.

5.2. Biedru un ekspertu kompetences stiprināšana

Biedrība veidos kompetentu biedru un ekspertu tīklu, kas spēj nodot zināšanas, konsultēt, vadīt praktiskas aktivitātes un pārstāvēt LPB viedokli.

- biedru kompetences pilnveide permakultūrā un dabai draudzīgā lauksaimniecībā;
- zināšanu un prakses attīstība agromežsaimniecībā un videi draudzīgā mežkopībā;
- tradicionālās un videi draudzīgas būvniecības prasmju saglabāšana un nodošana;
- sēklu lološanas, sēklu maiņas un kultūraugu daudzveidības saglabāšanas kompetence;
- pasākumu, mācību un kopienu aktivitāšu plānošanas un organizēšanas prasmes;
- iekšēja ekspertu datubāze, savstarpēja mācīšanās un pieredzes dokumentēšana.

5.3. Reģionālo sadarbības kopu izveide

LPB izveidos un nostiprinās vismaz četras pastāvīgas sadarbības kopas – vismaz pa vienai Vidzemē, Zemgalē, Latgalē un Kurzemē. Katra kopa darbosies kā vietējais biedru, interesentu, ekspertu un sadarbības partneru kontaktpunkts.

- reģionālo koordinatoru un aktīvo biedru identificēšana un sagatavošana;
- regulāras klātienes vai attālinātas tikšanās un kopīgi gada darbības plāni;
- vietējo izglītojošo pasākumu, talku, sēklu maiņu un pieredzes apmaiņas aktivitāšu organizēšana;
- sadarbība ar pašvaldībām, bibliotēkām, kopienu centriem, citām NVO un saimniecībām;

- vietējo vajadzību un priekšlikumu nodošana LPB valdei un interešu pārstāvības komandai.

5.4. Interešu pārstāvība

LPB stiprinās spēju ietekmēt valsts un pašvaldību politikas un regulējošos dokumentus jautājumos, kas saistīti ar dabai draudzīgu lauksaimniecību, mežkopību, būvniecību, sēklu daudzveidību, vietējo kopienu noturību un lauku ģimeņu dzīves kvalitāti.

- biedru, reģionālo kopu un mērķgrupu vajadzību regulāra apkopošana;
- datos, praksē un ekspertu atziņās balstītu priekšlikumu, atzinumu un viedokļu sagatavošana;
- dalība konsultatīvajās padomēs, komisijās, darba grupās un publiskajās apspriedēs;
- mērķtiecīgs dialogs ar pašvaldībām, ministrijām un citām valsts institūcijām;
- sadarbība ar citām NVO kopīgu interešu pārstāvības iniciatīvu veidošanā.

5.5. Organizācijas izaugsme un ilgtspēja

- palielināt biedru skaitu no 285 biedriem 2026. gadā līdz vismaz 350 biedriem 2028. gada beigās;
- izveidot saprotamu jauno biedru un brīvprātīgo uzņemšanas, ievadīšanas un iesaistes ceļu;
- stiprināt regulāru iekšējo komunikāciju starp valdi, ekspertu komandām un reģionālajām kopām;
- dažādot finansējuma avotus, attīstot biedru naudu, ziedojumus, projektu finansējumu un sadarbības partneru atbalstu;
- nodrošināt caurskatāmu lēmumu pieņemšanu, finanšu vadību, izpildes kontroli un diskriminācijas nepieļaušanu;
- uzlabot biedrības publisko tēlu un sabiedrībai pieejamo informāciju par tās darbu un rezultātiem.

6. Sasniedzamie rezultāti un rādītāji

Rīcības virziens	Sākuma situācija	Mērķis līdz 31.12.2028.	Pārbaudes avots	Atbildība
Biedru skaits	285 biedri 2026. gadā	Vismaz 350 biedri	Biedru reģistrs	Valde / biedru koordinators
Reģionālās kopas	Nav vienotas četru reģionu sistēmas	Vismaz 4 pastāvīgas kopas: pa vienai Vidzemē, Zemgalē, Latgalē un Kurzemē	Kopu dalībnieku saraksti, sanāksmju un aktivitāšu pārskati	Reģionālie koordinatori
Tematiskā kompetence	Kompetence ir biedru un atsevišķu ekspertu rīcībā	Darbojas kompetences kontaktu tīkls vismaz 5 jomās: permakultūra, agromežsaimniecība/mežkopība, tradicionālā būvniecība, sēklu lološana, pasākumu organizēšana	Ekspertu saraksts, vadītās mācības, sagatavotie materiāli	Tematisko jomu koordinatori
Izglītošana	Notiek festivāli, semināri, meistarklases, talkas un sēklu maiņas	Katru gadu īstenots saskaņots izglītojošo un praktisko aktivitāšu plāns; rezultāti apkopoti gada pārskatā	Pasākumu uzskaite, dalībnieku saraksti, atsauksmes	Valde / pasākumu komanda
Dalībnieku turpmākā iesaiste	Iesaistes ceļš nav vienoti aprakstīts	Izveidots un izmantots ceļš: interesents → dalībnieks → brīvprātīgais → biedrs / reģionālās kopas dalībnieks	Dalībnieku un brīvprātīgo uzskaite, biedru reģistrs	Biedru un brīvprātīgo koordinators

Interešu pārstāvība	LPB piedalās Vides konsultatīvās padomes un citu institūciju darbā	Katru gadu apkopotas prioritātes un īstenotas vismaz 2 dokumentētas interešu pārstāvības darbības	Priekšlikumi, atzinumi, sanāksmju protokoli, institūciju atbildes	Valde / eksperti
Komunikācija	Tīmekļvietne, Facebook un YouTube	Regulāri publicēta informācija par aktivitātēm, rezultātiem, ekspertu zināšanām un iesaistes iespējām	Publicitātes pārskati un kanālu statistika	Komunikācijas atbildīgais

7. Īstenošanas posmi

Periods	Fokuss	Galvenie darbi	Sagaidāmais starprezultāts
2026	Pamatu sakārtošana	Stratēģijas apstiprināšana; esošo biedru, ekspertu un reģionālo kontaktu apzināšana; iesaistes un sadarbības modeļa sagatavošana.	Apstiprināta stratēģija un identificēti atbildīgie.
2027	Izvēršana	Reģionālo kopu darbības uzsākšana; ziemas izglītojošās lekcijas; vasaras praktiskie pasākumi; biedru un ekspertu kompetences celšana; interešu pārstāvības prioritāšu apkopošana.	Darbojas vismaz četras reģionālās kopas un vienots dalībnieku iesaistes ceļš.
2028	Nostiprināšana	Kopu darbības regularitātes un patstāvības stiprināšana; ekspertu tīkla un materiālu papildināšana; biedru piesaiste; stratēģijas rezultātu un ietekmes izvērtējums.	Vismaz 350 biedri; kopas turpina darbu; sagatavoti nākamā perioda mērķi.

8. Pārvaldība un atbildība

- Biedru sapulce apstiprina stratēģiju vai tās būtiskos grozījumus un vērtē biedrības darbības kopējo virzību.
- Valde organizē stratēģijas īstenošanu, apstiprina gada darba plānus, nosaka atbildīgos un uzrauga rezultātus.
- Reģionālie koordinatori organizē kopu darbu, uztur saziņu ar vietējiem partneriem un sniedz informāciju par rezultātiem un vajadzībām.
- Tematisko jomu koordinatori un eksperti uztur profesionālo kvalitāti, veido mācību saturu un piedalās interešu pārstāvībā.
- Projektu un aktivitāšu vadītāji nodrošina konkrēto darbu izpildi, dalībnieku un izmaksu uzskaiti un rezultātu dokumentēšanu.
- Valde vismaz reizi gadā sagatavo īsu stratēģijas īstenošanas pārskatu un nepieciešamības gadījumā aktualizē gada rīcības plānu.

9. Finansējuma un resursu principi

Stratēģijas īstenošanai LPB izmantos biedru naudas, ziedojumus, projektu konkursu finansējumu, sadarbības partneru ieguldījumus un brīvprātīgo darbu. Finansējums tiks piesaistīts un izlietots atbilstoši biedrības statūtiem, iekšējiem lēmumiem, noslēgtajiem līgumiem un labas finanšu pārvaldības principiem. Vienām un tām pašām izmaksām netiks izmantots dubults finansējums.

10. Uzraudzība un ietekmes izvērtēšana

Stratēģijas izpilde tiks vērtēta, izmantojot kvantitatīvus un kvalitatīvus datus:

- biedru, brīvprātīgo, pasākumu, dalībnieku un sadarbības partneru uzskaiti;
- reģionālo kopu darbības regularitāti un patstāvīgi īstenotās aktivitātes;

- dalībnieku atsauksmes, aptaujas un intervijas par zināšanu praktisku izmantošanu;
- ekspertu tīkla sastāvu, vadītās mācības un sagatavotos materiālus;
- iesniegtos priekšlikumus, atzinumus, dalību darba grupās un institūciju atbildes;
- komunikācijas kanālu statistiku un sabiedrības iesaistes piemērus;
- gada finanšu un darbības pārskatus.

Noslēguma izvērtējumu valde organizē līdz 2029. gada 31. martam. Tajā salīdzina sasniegtos rezultātus ar stratēģijā noteiktajiem rādītājiem, apkopo biedru, reģionālo kopu un partneru vērtējumu un sagatavo priekšlikumus nākamajam plānošanas periodam.

11. Galvenie riski un to mazināšana

Risks	Iespējamā ietekme	Mazināšanas pasākumi
Nepietiekama biedru un brīvprātīgo iesaiste	Aktivitātes balstās uz nelielu aktīvistu loku	Skaidras lomas, regulāra komunikācija, nelieli izpildāmi uzdevumi, atzinības un mācīšanās iespējas.
Reģionālo koordinatoru pārslodze	Kopu darbība kļūst neregulāra	Dalīta vadība, vismaz divi aktīvie cilvēki katrā kopā, kopīgi materiāli un valdes metodiskais atbalsts.
Nepietiekams finansējums	Daļa ieceru tiek atlikta	Dažādi finansējuma avoti, aktivitāšu prioritizēšana, partneru ieguldījumi un izmaksu regulāra uzraudzība.
Ekspertu pieejamības vai pēctecības trūkums	Zināšanas koncentrējas pie dažiem cilvēkiem	Līdzvadīšana, mentorings, materiālu dokumentēšana un jaunu praktiķu sagatavošana.
Interešu pārstāvības rezultāti nav tūlītēji	Grūtāk parādīt ietekmi	Dokumentēt starprezultātus, veidot koalīcijas un uzturēt ilgtermiņa dialogu ar institūcijām.
Aktivitātes nenoved pie ilgtermiņa iesaistes	Dalībnieki paliek vienreizēji pasākumu apmeklētāji	Katram izglītojošam pasākumam paredzēt turpmākās iesaistes piedāvājumu un atbildīgo kontaktpersonu.

12. Stratēģijas aktualizēšana

Stratēģiju var aktualizēt, ja būtiski mainās biedrības darbības vide, resursi vai lauku kopienu vajadzības. Grozījumus sagatavo valde, apspriež ar biedriem un apstiprina atbilstoši LPB statūtos noteiktajai kompetencei. Ikgadējie darba plāni drīkst precizēt aktivitāšu apjomu un termiņus, nemainot stratēģisko mērķi un galvenos rezultātus.

Apstiprinājums

Apstiprināšanas institūcija	_____
Lēmuma datums un numurs	_____
Paraksttiesīgā persona	_____
Paraksts	_____